

Spara olju til umleið 700 hús

Um ætlanin, at savna alt rusk í Føroyum á eini ruskstøð verður veruleiki, kann roknast við at vinna so mikið av orku, sum svarar til upphitan av umleið 700 húsum

Sum við søgdu frá í seinasta blað, eru tingingar og kanningar í gongd at savna alt rusk í Føroyum í einum plássi fyri har at brenna tað. Tað er renovatiónsnevndin hjá Tórshavnar Kommunu sum arbeiðir við kanningum hesum viðvíkjandi.

Hovudsamalið við hesum er fyrst og fremst at sleppa av við alt rusk á biligastá hátt, og í øðrum fori at kunna gera orkunýtslu av brennistøðini.

55.000 m³ árliga

Mett verður at árliga mongdin

av ruski í Føroyum liggur um 55.000 m³, og nógv av hesum liggur og sløðist úti í náttúruni. Heldur enn at hetta skal liggja til misprýðis ymsastaðni, halda menn, at betur er um allar bygdir í Føroyum ganga saman og loysa spurningin í felag.

Flutt við stórum bilum

Um hetta verður veruleiki, er ætlanin at flyta ruskið til brennistøðina í stórum bilum, sum eru serliga útgjördir m.a. at pressa ruski saman, so tað fyllir minni.

Hiti til 700 hús

Um allir hesir 55.000 m³ av ruski verða brendir á eini ruskstøð, verður hildið at orkuvinningurin av hesum svara til millum 3- og 4000 litrar av olju árliga. Hetta svarar til upphitan av umleið 700 húsum.

Hvar skal støðin liggja?

Sum sagt er renovatiónsnevndin hjá Tórshavnar Kommunu í ferð við at gera kanningar og skulu teir koma við eini tilráðing um ein mánað. Einkin er avgjört enn, men tað verður nevnt, at eitt av teimum plássum sum eru væl-egnaði til at seta eina tilika ruskstøð er nærhendis Æðuvík.

hvørt árið, tú hevur arbeitt innan S&K-økið. Høvdur tú t.d. arbeitt 5 ár, skal lønin ikki vera minni enn kr. 4078,10 fyri óútlærd og kr. 4595,10 fyri útlærd.

— Ert tú undir 18 ár, skal lønin ikki vera minni enn kr. 2096,57 um tú ert undir 17 ár og kr. 2316,57 um tú ert 17 ár.

Um tú hevur øðrvísi arbeiðstíð, verður lønin útroknað eftir tí. T.d. eigur lønin hjá gentum yvir 18 ár, sum arbeiða á bilstøð soleiðis, at 4 gentur skiftast um at arbeiða millum kl. 7 og 24 hvønn dag, ikki at vera lægri enn umleið 2600 kr. um mánaðin fyri tær, sum hava arbeitt minni enn 1 ár. Um 3 gentur skiftast um at arbeiða á bilstøðini, eigur byrjunarlønin at vera umleið 3500 kr. um mánaðin.

Onnur rættindi

Uppsagnartíð

Um tú hevur arbeitt undir 6 mánaðir, er uppsagnartíðin ein mánað til tann fyrsta. Um tú hevur arbeitt yvir 6 mánaðir, er uppsagnartíðin trýggjar mánaðir frá arbeiðsgevarinum og ein mánað frá starvsfólkinum.

Tú hevur altíð ræt til løn undir sjúku, men um tú hevur verið sjúk í 3 mánaðir, kann arbeiðsgevarin siga teg upp.

Sáttmálalønin er ein minstaløn. Øll skrivstovu- og krambúðar-fólk eiga at vera limir í S&K, eisini tey, sum fáa hægri løn enn tað, sáttmálin ásetur. Ein arbeiðsgevari kann sambært sáttmálin ikki seta lønina niður, fyri tað um starvsfólk gerst limur í S&K.

Barsilsorlov er alt ov stutt — 1 mánaða undan føðing og 1 aftaná við hálfari løn, hevur tú rætt til.

Um sáttmálan

S&K-sáttmálin er millum Føroya Arbeiðsgevarafelag/Føroya Keypmannafelag øðrumegin og felagið S&K í Tórshavn hinumegin.

Men ikki allir arbeiðsgevarar eru limir í arbeiðsgevarafelag og harvið bundir av sáttmálanum.

Um arbeiðsgevari tín er organiseraður, so hevur hann bundið seg til at halda sáttmálan. Hetta vil siga, at tú ikki kanst missa nakað við at gerast limur í S&K. Tvørturímóti, tú styrkir harvið um tína egnu støðu og um støðuna hjá skrivstovu- og krambúðarfólki sum heild.

Men um arbeiðsgevari tín ikki er organiseraður, ja, so kann hann finna uppá at siga teg upp, um túgerst limur í fakfelag og krevur tær sœmdir, sáttmálin veitir.

Men fyri tað mást tú ikki gevast. Melda teg inn í fakfelagið. Tí um allar gera tað og nokta at arbeiða fyri undirløn, so noyðist arbeiðsgevarin at samráðast við fakfelagið og yvirhalda sáttmálan.

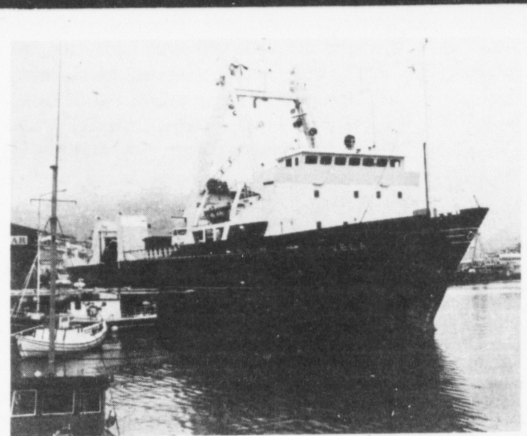
Hetta er einasti máti at styrkja støðuna hjá teimum lægst løntu:

At allar gentur og kvinnur, bæði arbeiðsleysar og tær, ið hava arbeiði, standa saman um at nokta at arbeiða fyri undirløn. Tað finnst í dag nógv fori, har, fólk verða undirlønt. Dømi er um, at kvinnur arbeiða fulla arbeiðsviku í handli fyri 1700 kr. um mánaðin. Hetta er minst 1378 kr. lægri, enn S&K-sáttmálin ásetur.

Tað eru serliga kvinnur, sum verða undirløntar. Tær verða settar sum tiltaks arbeiðsmegi, og koma sum oftast at vera eina stutta tíð í arbeiði. Tørvurin á barnagørðum og voggustovum forðar kvinnur í at arbeiða úti á sama hátt sum menn.

Hetta ger, at arbeiðsgevararnir og kvinnurnar sjálvar ofta bert meta arbeiðsinnertøku sína sum eitt uppiskoyti. Men tað skuldi verið ein sjálfvlygja, at allar kvinnur høvdu møguleika fyri at fáa arbeiði við eini løn, sum man kann liva av, verður m.a. sagt í flogseðlinum frá Kvinnufylkingini.

kring oyggjarnar

Skipafelagið leigar farmaskip

Skipafelag Føroya hevur leigað norska farmaskipið VELA til farmaflutnings til og úr Føroyum í staðin fyri Lóm, sum herfyri varð seldur til Guinea. VELA kom á Klaksvík sunnudagin, haðani myndin er.

Skipafelagið hevur í løtuni tvey skip í gerð í Noregi, sum eru um somu stødd sum norska farmaskipið. Eftir ætlanini vera hesi skipini liðug komandi ár.

Føroyingar í Danmark einki skerpikjøt

Donsku tollmynduleikarnir hava í longri tíð lagt hald á nógv av tí skerpikjøti, sum er komið úr Føroyum til Danmark. Nú hevur føroyski fólkatingsmaðurin, Jóhan Nielsen havt samráðingar við landbúnaðarmálaráðharran um spurningin. Landbúnaðarmálaráðharrin hevur játtað at taka sær av málinum, so at henda misskiljingin verður beind av vegnum.

Gera tunnel í Grótbrotinum

Arbeiðið uppá at spreingja ein tunnel inn í fjallið í niðara grótbrotinum í Havn er byrjað, og teir eru nú farnir inn í fjallið. Farið verður inn í tveimum støðum, soleiðis at tað verður borað og sprongt øðrumegin og lastað hinumegin.

Mett verður, at Tórshavnar Kommuna fær út við 500 m² av gróti um dagin. Grótið sigst at vera av allar besta slag. Tað er hart og fint.

Tað eru Phil « Son og Tórshavnar Kommuna, sum standa fyri arbeiðinum. Kommunan leigar borivogn frá Phil & Son og letur annars sjálf størsta partin av luftkapacitetinum. Kommunan flytur eisini grótið, sum verður upplagrað á grótbrotsskjum.

Ætlanin er at spreingja 1 til 2 ferðir um dagin. Tà er gjørligt hvønn dag at koma einar 4 metrar inn í fjallið. Endamálið við at spreingja ein tunnel er at skaffa gott grót til asfalteringina av vegunum í Havnini.

